WARMIŃSKO-MAZURSKI
URZĄD WOJEWÓDZKI
w Olsztynie
10-575 OLSZTYN
Al. Mar. J. Piłsudskiego 7/9

Elbląg, dnia 20 lutego 2014 roku

PS-IV.431.4.18.2013.MW

Pani
Barbara Nalińska
Dyrektor
Socjalizacyjnej Całodobowej
Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej
ul. Chrobrego 4
82-300 Elbląg

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Działając na podstawie art. 122 i 123 ust. 1-5, w związku z art. 186 pkt 3 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz.U.2013 poz. 135 ze zm.) zespół kontrolny w składzie:

1. Marek Wojtas - główny specjalista w Wydziale Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, zamiejscowe stanowisko pracy w delegaturze Urzędu w Elblągu, na podstawie upoważnienia Wojewody Warmińsko-Mazurskiego Nr FK-VI.0030.1036.2013 z dnia 22 października 2013 roku, kierujący zespołem kontrolnym (akta kontroli str. 1),
2. Agnieszka Błaszczyk - główny specjalista w Wydziale Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, zamiejscowe stanowisko pracy w delegaturze Urzędu w Elblągu, na podstawie upoważnienia Wojewody Warmińsko-Mazurskiego Nr FK-VI.0030.1037.2013 z dnia 22 października 2013 roku (akta kontroli str. 2),

przeprowadził w dniach 12-15 listopada 2013 roku kontrolę problemową w Socjalizacyjnej Całodobowej Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej przy ul. Chrobrego 4 w Elblągu.

Przedmiotem kontroli była ocena działań placówki podejmowanych w zakresie powrotu dziecka do rodziny naturalnej, umieszczania w rodzinnej pieczy zastępczej lub zgłaszania dzieci z uregulowaną sytuacją prawną do ośrodka adopcyjnego. Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2011 roku do dnia rozpoczęcia kontroli.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie:
- ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j.Dz. U. 2013 poz. 135 ze zm.) – zwanej dalej ustawą,
- ustawy z dnia 12 marca o pomocy społecznej (t.j. Dz.U.2013 poz.182 ze zm.) - zwanej dalej ustawą o pomocy społecznej,

- rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 roku w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U.2011, Nr 292 poz.1720) - zwanego dalej rozporządzeniem,
- rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 października 2007 roku w sprawie placówek opiekuńczo-wychowawczych (Dz.U.2007, Nr 201, poz.1455) – zwanego dalej rozporządzeniem w sprawie placówek opiekuńczo-wychowawczych.

W wystąpieniu pokontrolnym użyto następujących skrótów:

1. Placówka/jednostka kontrolowana - co oznacza: Socjalizacyjna Całodobowa Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza w Elblągu.
2. Dyrektor Placówki – co oznacza: dyrektora Socjalizacyjnej Całodobowej Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej w Elblągu, panią Barbarę Nalińską,
3. Zastępca dyrektora Placówki – co oznacza: zastępcę dyrektora Socjalizacyjnej Całodobowej Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej w Elblągu, panią Monikę Józefowicz.

Kontrolę przeprowadzono w obecności pani Barbary Nalińskiej - dyrektora Socjalizacyjnej Całodobowej Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej w Elblągu oraz pani Moniki Józefowicz – zastępcy dyrektora ww. Placówki. Podczas czynności kontrolnych dokonano analizy przedłożonej dokumentacji.

USTALENIA KONTROLI

I. Zasady działania i organizacja placówki

Socjalizacyjna Całodobowa Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza w Elblągu przy ul. Chrobrego 4 jest jednostką publiczną prowadzoną przez Gminę Miasto Elbląg. W latach objętych kontrolą realizowała zadania:
- do końca 2012 roku - przewidziane dla placówek wielofunkcyjnych;
- od miesiąca stycznia 2013 roku - przewidziane dla placówek opiekuńczo - wychowawczych typu socjalizacyjnego.

W okresie podlegającym kontroli Placówka działała w oparciu o:
- Statut Socjalizacyjnej Całodobowej Placówki Opiekuńczo – Wychowawczej w Elblągu nadany przez Radę Miejską w Elblągu Uchwałą Nr XXXI/715/2010 z dnia 4 listopada 2010 roku w sprawie reorganizacji Zespołu Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych o nazwie Ośrodek Wsparcia dla Dzieci i Młodzieży w Elblągu;
- Statut Socjalizacyjnej Całodobowej Placówki Opiekuńczo – Wychowawczej w Elblągu nadany przez Radę Miejską w Elblągu Uchwałą Nr XVII/444/2012 z dnia 18 września 2012 roku zmieniająca uchwałę w sprawie reorganizacji Zespołu Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych o nazwie Ośrodek Wsparcia dla Dzieci i Młodzieży w Elblągu;
- Statut Socjalizacyjnej Całodobowej Placówki Opiekuńczo – Wychowawczej w Elblągu nadany przez pełniącego funkcję organów Miasta Elbląg działającego za Radę Miejską Uchwałą Nr 596/2013 z dnia 22 maja 2013 roku zmieniająca uchwałę w sprawie reorganizacji Zespołu Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych o nazwie Ośrodek Wsparcia dla Dzieci i Młodzieży w Elblągu;
- Statut Socjalizacyjnej Całodobowej Placówki Opiekuńczo – Wychowawczej w Elblągu nadany przez pełniącego funkcję organów Miasta Elbląg działającego za Radę Miejską Uchwałą Nr 632/2013 z dnia 24 czerwca 2013 roku zmieniająca uchwałę w sprawie reorganizacji Zespołu Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych o nazwie Ośrodek Wsparcia

dla Dzieci i Młodzieży w Elblągu.

W okresie podlegającym kontroli szczegółowe zadania Placówki określały regulaminy organizacyjne wprowadzone:
- Zarządzeniem nr 1/2011 dyrektora Socjalizacyjnej Całodobowej Placówki Opiekuńczo – Wychowawczej w Elblągu z dnia 3 stycznia 2011 roku;
- Zarządzeniem nr 1/2013 dyrektora Socjalizacyjnej Całodobowej Placówki Opiekuńczo – Wychowawczej w Elblągu z dnia 2 stycznia 2013 roku;
- Zarządzeniem nr 11/2013 dyrektora Socjalizacyjnej Całodobowej Placówki Opiekuńczo – Wychowawczej w Elblągu z dnia 30 lipca 2013 roku.

II. Zatrudnienie specjalistów w placówce

W Placówce, w okresie podlegającym kontroli, zatrudnieni byli następujący specjaliści:
a) na dzień kontroli:
- pracownik socjalny (1 etat),
- pedagog (1/2 etatu),
- psycholog (1 etat).

b) w 2012 roku:
- pracownik socjalny (1 etat),
- pedagog (1 etat),
- psycholog (1 etat).

c) w 2011 roku:
- pracownik socjalny (1 etat),
- pedagog (1 etat),
- psycholog - od 1 stycznia do 31 marca (1 etat),
  - od 1 kwietnia do 30 września (1/2 etatu),
  - od 26 listopada do 31 grudnia (1 etat) (akta kontroli, str. 57).

Osoba zatrudniona na stanowisku pracownika socjalnego w 2003 roku ukończyła Szkołę Policealną Pracowników Służb Społecznych w Toruniu i otrzymała dyplom potwierdzający uzyskanie kwalifikacji w zawodzie pracownik socjalny. Ponadto w 2010 roku ukończyła studia wyższe zawodowe na kierunku pedagogika w specjalności pedagogika opiekuńcza i socjalna.

Osoby zatrudnione na ww. stanowiskach posiadały kwalifikacje określone w aktualnie obowiązujących przepisach prawa (akta kontroli str. 58 - 62).

III. Indywidualna dokumentacja dziecka

1. Diagnoza

Do 2012 roku dla dzieci przebywających w Placówce sporządzano diagnozę uwzględniającą:
1. środowisko rodzinne;
2. wyniki badań diagnostycznych na podstawie opinii / orzeczenia PPP;
3. zachowanie;
4. kontakty rówieśnicze;
5. umiejętności umysłowe i manualne;
6. rozwój emocjonalno – społeczny;
7. inne uwagi i spostrzeżenia.

Natomiast od 2013 roku w Placówce sporządzano dla dzieci diagnozę psychofizyczną w oparciu o rozporządzenie MPiPS z dnia 22 grudnia 2011 roku w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej. Diagnozy sporządzone przez psychologa zawierały:
1) Podstawowe informacje dotyczące dziecka:
- imię i nazwisko;
- datę urodzenia;
- szkołę, klasę;
- rodzeństwo dziecka i miejsce jego pobytu;
- osoby wskazane przez dziecko jako bliskie, ważne dla dziecka;
2) Analizę sytuacji dziecka i jego najbliższego otoczenia w zakresie:
- mocnych stron dziecka;
- potrzeb opiekuńczych;
- potrzeb rozwojowych;
- potrzeb emocjonalnych;
- potrzeb społecznych;
- aktualnej sytuacji rodzinnej dziecka (kryzysy, choroby, inne);
- wpływu aktualnej sytuacji rodzinnej dziecka na jego rozwój;
- relacji dziecka z jego najbliższym otoczeniem oraz osobami ważnymi dla dziecka,
- rozwoju dziecka.
Diagnozy zawierały również wskazania dotyczące postępowania z dzieckiem:
1) wskazania do dalszej pracy pedagogicznej z dzieckiem:
a) dotychczas podjęte działania pedagogiczne wobec dziecka;
b) rezultaty dotychczas prowadzonej pracy pedagogicznej z dzieckiem;
2) wskazania do udziału w programie terapeutycznym (jakim? dlaczego?):
a) czy dziecko uczestniczyło dotychczas w programie terapeutycznym (jakim? gdzie?);
b) rezultaty udziału w programie terapeutycznym;
3) wskazania do pracy z rodziną dziecka:
a) dotychczasowe rezultaty pracy z rodziną dziecka;
4) wskazania do pracy przygotowującej dziecko do umieszczenia w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka;
5) wskazania do przygotowania dziecka do usamodzielnienia.
Przedmiotowe diagnozy (akta kontroli, str. 4 - 9) nie wskazywały na analizę mocnych stron dziecka w zakresie opiekuńczym, rozwojowym, emocjonalnym i społecznym, o czym mowa w zapisach § 14 ust. 3 pkt 1 rozporządzenia, jak to miało miejsce w przypadku diagnozy Mateusza Z., Aleksandry L. czy Sławomira G. Ponadto wymienione diagnozy nie zawierały wskazań dotyczących przygotowania dziecka do usamodzielnienia, co pozostaje w sprzeczności z § 14 ust. 4 pkt 5 rozporządzenia.

2. Indywidualny plan pracy z dzieckiem/plan pomocy dziecku

Do 2012 roku dla każdego dziecka opracowywany był indywidualny plan pracy na dany rok. Potrzeby dziecka zostały określone w postaci zadań krótko i długoterminowych, natomiast od 2013 roku dla każdego wychowanka opracowany został plan pomocy dziecku.
Opracowane plany pomocy (akta kontroli, str. 33 - 56) nie wyznaczały celu pracy z dzieckiem, o którym mowa w zapisach § 15 ust. 3 pkt 2 rozporządzenia. Określały cele i działania krótkoterminowe oraz cele i działania długoterminowe w sferze usamodzielnienie, reintegracja rodziny, organizacja rodzinnej pieczy zastępczej, przysposobienie. Jednak przedmiotowe cele i działania formułowane były zbyt ogólnikowo. Zdarzało się również - najczęściej w sferze organizacja rodzinnej pieczy zastępczej czy przysposobienie, iż

wytyczone cele i działania długoterminowe były tożsame z celami i działaniami krótkoterminowymi, jak to miało miejsce np. w przypadku planu:
- Aleksandry L. – na okres od lutego do września 2013 roku. Wyznaczony cel długoterminowy "złożona karta zgłoszeniowa dziecka do MOPS – o rodzinę zastępczą", działanie „monitorowanie poszukiwania rodziny zastępczej". Wyznaczony cel krótkoterminowy "złożona karta zgłoszeniowa dziecka do MOPS – o rodzinę zastępczą", działanie „monitorowanie poszukiwania rodziny zastępczej".
Wyznaczony cel długoterminowy "złożona karta do Ośrodka Adopcyjnego", działanie „monitorowanie poszukiwania rodziny adopcyjnej". Wyznaczony cel krótkoterminowy "złożona karta do Ośrodka Adopcyjnego", działanie „monitorowanie poszukiwania rodziny adopcyjnej" (akta kontroli, str. 49 – 52);
- Mateusza Z. - na okres od września 2013 roku do lutego 2014 roku. Wyznaczony cel długoterminowy "znalezienie chłopcu rodziny zastępczej", działanie „monitorowanie efektów poszukiwania rodziny zastępczej". Wyznaczony cel krótkoterminowy "znalezienie dla chłopca rodziny zastępczej", działanie „monitorowanie we współpracy z pracownikiem socjalnym poszukiwań rodziny zastępczej".
Wyznaczony cel długoterminowy "znalezienie chłopcu rodziny adopcyjnej", działanie „monitorowanie procesu poszukiwania rodziny adopcyjnej". Wyznaczony cel krótkoterminowy "znalezienie chłopcu rodziny adopcyjnej", działanie „monitorowanie poszukiwań rodziny adopcyjnej" (akta kontroli, str. 45 – 48);
- Sławomira G. - na okres od września 2013 roku do lutego 2014 roku. Wyznaczony cel długoterminowy "podtrzymywanie prawidłowych relacji w rodzinie", działanie „możliwość urlopowania, opiekowanie się matką, podtrzymywanie bliskich relacji z braćmi". Wyznaczony cel krótkoterminowy "podtrzymywanie prawidłowych relacji w rodzinie", działanie „urlopowanie do domu, okazywanie szacunku mamie, opiekowanie się matką" (akta kontroli, str. 37 – 40);

Zespół kontrolny ustalił również, iż plany pomocy opracowywane były w systemie:
- plan pomocy dziecku na okres od lutego do września (…) roku, czyli na okres siedmiu miesięcy;
- modyfikacja planu pomocy dziecku na okres od września do lutego (…) roku, czyli na okres pięciu miesięcy.
Powyższe wskazuje, iż zarówno cele i działania długoterminowe, jak i krótkoterminowe były wytyczane na ten sam okres tj. 5 bądź 7 miesięcy. Realizacja celów długoterminowych np.: „osiągnięcie samodzielności", „budowanie odpowiedzialności za podejmowane działania i gotowość do ponoszenia konsekwencji" czy „osiągnięcie dojrzałości emocjonalnej" jest niemożliwa do zrealizowania w zaplanowanym czasie. Przyjęty przez Placówkę system powoduje zatem konieczność konstruowania kolejnych planów, co w efekcie prowadzi do powtarzania wyznaczonych już wcześnie celów lub pozornej modyfikacji. Wytyczanie celów na ww. okres w konsekwencji nie pozwala na rzeczywistą modyfikację planu pomocy dziecku.
Powyższe wskazuje także, iż plan pomocy dziecku nie był modyfikowany, o czym mowa w zapisach § 15 ust. 5 rozporządzenia, w zależności od zmieniającej się sytuacji dziecka lub jego rodziny, nie rzadziej niż co pół roku, lecz powstawał kolejny plan - ponieważ taki system przyjęła Placówka.

Ponadto plany pomocy dziecku nie uwzględniały działań prowadzonych przez pracownika socjalnego mających na celu udzielenie wsparcia i pomocy rodzinie. Plany pomocy poddane kontroli zawierały działania z zakresu podtrzymywania kontaktów bądź pozytywnych więzi z rodziną np.:
- w przypadku Aleksandry L. w planie pomocy wyznaczono - cel i działania długoterminowe

na okres od lutego do września 2013 „zapewnienie dziecku możliwości kontaktu z najbliższą rodziną – umożliwienie kontaktu dziecka z rodziną najbliższą na terenie placówki", wyznaczony cel i działania krótkoterminowe wskazują „utrzymanie pozytywnych więzi dziecka z najbliższą rodziną – tworzenie przyjaznych warunków do spotkań na terenie placówki". Natomiast zapisy planu pracownika socjalnego z dnia 8 stycznia 2013 roku wskazują „Prawidłowe relacje matki z Olą. Praca z matką poprzez częste rozmowy i nakłanianie do systematycznych wizyt u lekarza psychiatry, regularnego przyjmowania leków. Egzekwowanie od matki określonych zachowań i postaw podczas kontaktu z córką. Obserwowanie wpływu mamy na Olę (zachowania Oli po wizytach mamy, jej nastrój). Rozmowy z Olą na temat mamy, jej choroby. Pomoc Oli w przeżywaniu trudnych emocji (złość na mamę, żalu, smutku). Uwalnianie dziewczynki od poczucia winy poprzez pracę terapeutyczną".

W Modyfikacji Planu Pomocy Dziecku na okres od września 2013 roku do lutego 2014 roku powtórzono wyżej wskazane cele i działania długoterminowe i krótkoterminowe. Natomiast zapisy planu pracownika socjalnego z dnia 2 lipca 2013 roku wskazują „Obserwowanie relacji między Olą a mamą. Rozmowy wspierające dziewczynkę (w tym terapeutyczne). Współpraca z mamą poprzez rozmowy, kontrolę jej zachowania. Nawiązanie współpracy z MOPS-em w celu wzmożenia oddziaływań i nakłonienia Pani L. do zażywania leków"(akta kontroli, str. 76 – 88).

- w przypadku Mateusza Z. w Planie pomocy Dziecku na okres od lutego do września 2013 roku w sferze reintegracja rodziny naturalnej nie wyznaczono celów i działań długoterminowych, nie wyznaczono również celów i działań krótkoterminowych. W celach i działaniach krótkoterminowych w sferze reintegracja rodziny naturalnej widnieje zapis – brak zasadności, rodzice pozbawieni władzy rodzicielskiej, nie utrzymują kontaktu z synem. Natomiast zapisy planu pracownika socjalnego z dnia 8 stycznia 2013 roku wskazują „wspieranie braci w kontaktach z rodziną – monitorowanie środowiska rodzinnego"(akta kontroli, str. 89- 94).

Zespół kontrolny ustalił, iż plany pomocy dziecku zostały opracowane przez wychowawcę kierującego procesem wychowawczym bez współpracy z asystentem rodziny prowadzącym pracę z rodziną dziecka. Z informacji uzyskanych od dyrektor wynika, iż na dzień kontroli żadna z rodzin dzieci przebywających w Placówce nie posiada przydzielonego asystenta rodziny.

3. Karty pobytu

Dla każdego wychowanka do końca 2012 roku prowadzone były w Placówce karty pobytu zawierające:
- stosunek rodziców (rodziny) do dziecka oraz relacje dziecka z rodzicami (rodziną);
- funkcjonowanie społeczne dziecka w placówce;
- funkcjonowanie społeczne dziecka poza placówką;
- nauka szkolna dziecka;
- samodzielność, umiejętności samoobsługi;
- funkcjonowanie emocjonalne;
- stan zdrowia dziecka;
- szczególne potrzeby dziecka;

- znaczące dla dziecka wydarzenia.
Powyższe było zgodne z zapisami § 26 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia w sprawie placówek opiekuńczo - wychowawczych.

Natomiast od miesiąca stycznia 2013 roku w Placówce prowadzono karty pobytu zawierające:
- opis relacji dziecka z rodzicami i innymi osobami bliskimi dziecku;
- opis funkcjonowania społecznego dziecka w placówce i poza nią, z uwzględnieniem samowolnego opuszczania placówki;
- informacje o przebiegu kontaktów placówki ze szkołą, do której dziecko uczęszcza, oraz jego nauki szkolnej;
- opis rozwoju dziecka ze szczególnym uwzględnieniem stanu emocjonalnego i samodzielności dziecka;
- informacje o stanie zdrowia dziecka, w tym stanie zdrowia psychicznego;
- informacje o lekach podawanych dziecku;
- informacje o pobytach dziecka w szpitalu, w tym w szpitalu psychiatrycznym;
- informacje o szczególnych potrzebach dziecka i znaczących dla dziecka wydarzeniach;
- opis współpracy placówki z instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny, w tym z asystentem rodziny.
Przedmiotowe karty pobytu opisywały każdą ze sfer wymagających opisu oraz zawierały niezbędne informacje w pozostałych sferach. Karty uzupełniane były systematycznie, nie rzadziej niż co miesiąc.

IV. Działalność zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dziecka

W placówce działa zespół ds. okresowej oceny sytuacji dziecka. W okresie podlegającym kontroli obligatoryjne posiedzenia ww. zespołu (akta kontroli, str. 10) odbywały się dwa razy w roku:
w 2011 roku: 8 i 9 lutego, 14 września;
w 2012 roku: 7 lutego, 11 września;
w 2013 roku: 7 lutego, 12 września.

Zespół kontrolny ustalił, iż nie zawsze ww. zespół dokonywał okresowej oceny sytuacji dziecka nie rzadziej niż co pół roku, jak to miało miejsce:
- w dniu 14 września 2011 roku, kiedy to zespół zebrał się po ponad 7 miesiącach, co było sprzeczne z zapisami § 10 ust. 3 rozporządzenia w sprawie placówek opiekuńczo – wychowawczych;
- w dniu 11 września 2012 roku, kiedy to zespół zebrał się po ponad 7 miesiącach, co było sprzeczne z zapisami § 10 ust. 3 rozporządzenia w sprawie placówek opiekuńczo – wychowawczych;
- w dniu 12 września 2013 roku, kiedy to zespół zebrał się po ponad 7 miesiącach, co jest sprzeczne z zapisami art. 138 ust. 1 ustawy oraz § 34 ust. 4 regulaminu organizacyjnego Placówki.

W kontrolowanym okresie zespół zbierał się również doraźnie : dwukrotnie w 2011 roku, piętnaście razy w 2012 roku oraz dziewięć razy do dnia kontroli w 2013 roku. W skład zespołu wchodziły osoby wymienione w zapisach § 10 ust. 4 rozporządzenia w sprawie placówek opiekuńczo – wychowawczych oraz art. 137 ust. 1 ustawy.

Posiedzenia zespołu dokumentowano przy pomocy protokołu. Do końca 2012 roku zapisy ww. dokumentu wskazywały między innymi na: ustalanie aktualnej sytuacji rodzinnej dziecka, analizowanie stosowanych metod pracy z dzieckiem, modyfikowanie indywidualnego planu pracy, ocenę stanu zdrowia dziecka i jego aktualnych potrzeb, ocenę

zasadności dalszego pobytu dziecka w placówce, informowanie sądu o potrzebie umieszczenia dziecka w innej placówce działającej na podstawie odrębnych przepisów dotyczących kształcenia i opieki zdrowotnej, w tym w młodzieżowym ośrodku socjoterapii, młodzieżowym ośrodku wychowawczym, ośrodku leczniczo – wychowawczym.
Zapisy przedmiotowych protokołów nie zawsze wskazywały na dokonanie analizy stosowanych metod pracy z rodziną dziecka (akta kontroli, str. 11 - 26), o której była mowa w § 10 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia w sprawie placówek opiekuńczo – wychowawczych. Jak to miało miejsce np. w przypadku:
- Sławomira G. (posiedzenie zespołu z dnia: 14.09.2011 roku, 7.02.2012 roku, 11.09.2012 roku);
- Aleksandry L. (posiedzenie zespołu z dnia: 7.02.2012 roku, 11.09.2012 roku);
- Mateusza Z. (posiedzenie zespołu z dnia: 11.09.2012 roku).
Po dokonaniu okresowej oceny sytuacji dziecka stały zespół formułował na piśmie opinię dotyczącą zasadności dalszego pobytu dziecka w Placówce.

Również w 2013 roku posiedzenia zespołu dokumentowane były przy pomocy protokołu. Zapisy protokołu z posiedzenia zespołu:
- z dnia 7 lutego 2013 roku nie wskazywały na dokonanie analizy stosowanych metod pracy z dzieckiem i rodziną, o której mowa w zapisach art. 136 pkt. 2 ustawy, jak to miało miejsce np. w przypadku: Sławomira G., Mateusza Z. czy Aleksandry L. (akta kontroli, str. 27 - 32);
- z dnia 12 września 2013 roku wskazują na: ustalanie aktualnej sytuacji rodzinnej dziecka, analizę stosowanych metod pracy z dzieckiem i rodziną, modyfikowanie planu pomocy dziecku, monitorowanie procedur adopcyjnych dzieci z uregulowaną sytuacją prawną umożliwiająca przysposobienie, ocenę stanu zdrowia dziecka i jego aktualnych potrzeb, ocenę możliwości powrotu dziecka do rodziny lub umieszczenia go w rodzinnej pieczy zastępczej czy informowanie sądu o potrzebie umieszczenia dziecka w placówce działającej na podstawie przepisów o systemie oświaty, działalności leczniczej lub pomocy społecznej, o których mowa w art. 136 ustawy.

V. Działania placówki w zakresie utrzymywania kontaktów z rodziną dziecka

Rodzice i dalsi członkowie rodziny mogą odwiedzać dzieci w Placówce. Rodzice są motywowani do wypełniania obowiązków względem dziecka np. pomoc w odrabianiu lekcji, udział w wywiadówkach szkolnych, uczestniczą również w ważnych dla dziecka uroczystościach organizowanych przez kontrolowaną jednostkę. Z poddanej analizie dokumentacji wynika, że dzieciom, które mają rodzinę zapewnia się możliwość utrzymywania z nią kontaktu. Zgodnie z informacją przekazaną przez zastępcę dyrektora Placówki wszystkie dzieci są urlopowane do rodziców lub dalszych członków rodziny, z wyjątkiem rodzeństwa: Krystiana Z., Angeliki Z., Roberta Z., Marty Z., Matusza Z. z uwagi na postanowienie sądu o zakazie styczności rodziców z ww. dziećmi. Ponadto wychowankowie utrzymują również z rodzicami i innymi osobami bliskimi kontakt telefoniczny.

Opisy relacji dziecka z rodzicami i innymi osobami bliskimi dziecku znajdowały się w kartach pobytu. Wychowawcy dokumentowali kontakty z rodzinami wychowanków w prowadzonych „Dziennikach zajęć wychowawczych" w obszarze „Kontakty z rodziną dziecka", gdzie znajdowały się zapisy uwzględniające imię i nazwisko osoby podejmującej kontakt z wychowawcą oraz datę i opis ww. kontaktu.

VI. Praca z rodziną dziecka

Zasady pracy z rodziną dziecka zostały opracowane w dokumencie pn. „Procedury pracy z rodziną dziecka umieszczonego w Socjalizacyjnej Całodobowej Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej w Elblągu", stanowiącym załącznik nr 1 do Zarządzenia nr 5/ 2013 roku dyrektora Socjalizacyjnej Całodobowej Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej w Elblągu z dnia 2 stycznia 2013 roku w sprawie wprowadzenia do stosowania i przestrzegania procedur pracy z rodziną dziecka umieszczonego w Socjalizacyjnej Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej w Elblągu. Opracowane procedury zakładają trzy etapy pracy z rodziną wychowanka tj.:

Etap I „Pierwszy tydzień pracy socjalnej z rodziną nowoprzyjętego dziecka", zakładający realizację m.in. następujących działań:

1. Pracownik socjalny w terminie 7 dni od daty przyjęcia dziecka do Placówki składa wizytę w miejscu zamieszkania dotychczasowego opiekuna dziecka.
2. Pierwsza wizyta pracownika socjalnego u rodziców dziecka rozpoczyna proces współpracy ukierunkowany na zmianę sytuacji dziecka znajdującego się w Placówce.
3. W celu zdobycia informacji na temat rodziny pracownik socjalny wypełnia „Kartę informacyjną dziecka".
4. Pracownik socjalny prowadzi rozmowy z rodzicami dziecka na temat m.in. ich niezbywalnego prawa do kontaktu z dzieckiem oraz możliwości udzielenia pomocy przez pracowników Placówki w przywróceniu rodzicom zdolności do sprawowania bezpośredniej opieki nad dzieckiem.
5. Pracownik socjalny badając sytuację rodziny współpracuje z instytucjami wspierającymi rodzinę.

Etap II „Diagnoza rodziny i plan pracy z rodziną", zakładający realizację m.in. takich zadań, jak:

1. Pracownik socjalny w terminie 30 dni od daty przyjęcia dziecka do placówki sporządza diagnozę rodziny oraz plan pracy z rodziną.
2. Plan pomocy rodzinie obejmuje działania zgodne z wyznaczonym celem pracy z dzieckiem zawartym w planie pomocy dziecku.

Etap III „ Ewaluacja planu pracy z rodziną", zakładający m.in.:

1. Pracownik socjalny dokonuje ewaluacji planu pracy z rodziną raz na 6 miesięcy. Po dokonaniu powyższej analizy pracownik socjalny formułuje wnioski dotyczące dalszej pracy.
2. Na podstawie powyższych wniosków pracownik socjalny sporządza modyfikację dotychczasowego planu pracy z rodziną.

Ponadto dokumentacja pracownika socjalnego zawierała notatki służbowe dotyczące m.in. sprawdzenia warunków w trakcie urlopowania dziecka do domu rodzinnego, monitoringu środowiska rodzinnego.

Kontroli poddano 10 losowo wybranych teczek osobowych wychowanków, zawierających dokumentację, o której mowa powyżej. Analiza przedmiotowej dokumentacji nie wykazała nieprawidłowości.

Jak wynika z przedłożonej kontrolującym dokumentacji, dyrektor Placówki w dniu 04.01.2013 roku zwrócił się z prośbą do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Elblągu o wskazanie asystentów dla rodzin dzieci przebywających w Placówce. W wyniku powyższego otrzymano informacje, iż asystent został przydzielony jednej rodzinie. (akta kontroli, str. 63 - 66). Zgodnie z informacją uzyskaną od zastępcy dyrektora wynika, że na dzień kontroli, rodziny dzieci umieszczonych w Placówce nie mają przydzielonych asystentów rodziny (akta kontroli, str. 67).

VII. Poradnictwo pedagogiczne dla rodziców dzieci przebywających w placówce.

Ustalono, że pracownik socjalny i psycholog zatrudnieni w kontrolowanej jednostce organizują spotkania dla rodziców dzieci przebywających w Placówce, mające na celu m.in. podniesienie ich kompetencji opiekuńczo-wychowawczych, rozwiązywanie aktualnych problemów rodzin. W kontrolowanym okresie odbyło się 6 spotkań z rodzicami, których tematyka obejmowała m.in. zagadnienia: propozycję większego zaangażowania się rodziców w proces dydaktyczny i wychowawczy dzieci, zagospodarowanie czasu wolnego dziecka podczas urlopowania, omówienie skutków stosowania dopalaczy wśród młodzieży. Kontrolującym przedłożono dokumentację prowadzoną w przedmiotowym zakresie zawierającą zaproszenia rodziców, protokoły ze zorganizowanych zebrań oraz listę obecnych. Ponadto pracownik socjalny i psycholog udzielali rodzicom również indywidualnych porad, co znajduje odzwierciedlenie w sporządzonych przez nich notatkach służbowych. Kontrolujący nie wnieśli zastrzeżeń w zakresie ww. dokumentacji.

Mając na uwadze powyższe stwierdzono, że w latach objętych kontrolą pedagog i psycholog zatrudnieni w Placówce realizowali zapisy § 8 ust. 5 rozporządzenia w sprawie placówek opiekuńczo-wychowawczych.

VIII. Powroty dzieci do domu rodzinnego oraz umieszczanie w rodzinnych formach pieczy zastępczej

Zastępca dyrektora Placówki przedstawił informacje dotyczące liczby wychowanków, którzy w latach objętych kontrolą powrócili do domów rodzinnych lub zostali umieszczeni w rodzinnych formach pieczy zastępczej. Dane w przedmiotowym zakresie ilustruje poniższa tabela:

Rok	**2011 (liczba miejsc w Placówce:60)**	**2012 (liczba miejsc w Placówce: 60)**	**2013 t.j. do dnia kontroli (liczba miejsc w Placówce:30)**
Liczba dzieci, które powróciły do rodziny naturalnej	7	7	0
Liczba dzieci zgłoszonych do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Elblągu celem umieszczenia w rodzinnych formach pieczy zastępczej	13	12	14
Liczba dzieci umieszczonych w rodzinnych formach pieczy zastępczej	13	8	0

(akta kontroli, str. 68 - 75)

W 2011 roku do rodzin naturalnych powróciło 7 dzieci, w 2012 roku również 7 wychowanków. W 2013 roku do dnia kontroli nie odnotowano przypadku powrotu do rodziny naturalnej dziecka umieszczonego w Placówce.

Z danych przedstawionych w powyżej tabeli wynika, iż w 2011 roku do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Elblągu zgłoszono 13 dzieci celem umieszczenia

w rodzinnych formach pieczy zastępczej, w 2012 roku 12 wychowanków, natomiast w 2013 roku do dnia kontroli 14 dzieci.

W 2011 roku w rodzinach zastępczych umieszczono 13 dzieci, w 2012 roku w rodzinnej pieczy zastępczej umieszczono 8 dzieci, natomiast w 2013 roku tj. do dnia rozpoczęcia kontroli nie odnotowano przypadku umieszczenia dziecka w rodzinnej formie pieczy zastępczej.

IX. Działania placówki w zakresie zgłaszania dzieci z uregulowaną sytuacją prawną do ośrodka adopcyjnego.

Poniższa tabela przedstawia liczbę dzieci zgłoszonych do ośrodka adopcyjnego oraz dzieci przysposobionych w latach 2011 – 2013:

Rok	**Liczba dzieci zgłoszonych do ośrodka adopcyjnego**	**Liczba dzieci przysposobionych**
2011 (liczba miejsc w Placówce:60)	0	0
2012 (liczba miejsc w Placówce: 60).	11	0
2013 do dnia kontroli (liczba miejsc w Placówce:30)	11	0

(akta kontroli, str. 68 - 75)

Po dokonaniu analizy dokumentacji przedłożonej kontrolującym stwierdzono, że wszystkie dzieci, przebywające na dzień kontroli w Placówce, które miały uregulowaną sytuację prawną zostały zgłoszone do Warmińsko-Mazurskiego Ośrodka Adopcyjnego w Olsztynie - Filia w Elblągu, w celu poszukiwania dla nich rodzin przyspasabiających. Do dnia rozpoczęcia kontroli żadne z ww. dzieci nie zostało przysposobione.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, działając w oparciu o art. 125 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, wnoszę o podjęcie przez Panią stosownych działań, mających na celu ich wyeliminowanie oraz realizację następujących zaleceń:

1. Diagnozę psychofizyczną dziecka sporządzać w oparciu o zapisy § 14 ust. 3 pkt 1 oraz ust. 4 pkt 5 rozporządzenia. Termin realizacji – na bieżąco.
2. W planach pomocy dziecku wyznaczać cel pracy z dzieckiem, zgodnie z § 15 ust. 3 pkt 2 rozporządzenia. Termin realizacji – na bieżąco.
3. W planach pomocy dziecku nie utożsamiać celów i działań krótkoterminowych z długoterminowymi. Termin realizacji – na bieżąco.
4. Plan pomocy dziecku modyfikować w zależności od zmieniającej się sytuacji dziecka lub jego rodziny, nie rzadziej niż co pół roku, zgodnie z § 15 ust. 5 pkt 1 rozporządzenia. Termin realizacji – na bieżąco.

5. Plan pomocy dziecku, któremu rodzinie nie przydzielono asystenta, opracowywać we współpracy z pracownikiem socjalnym, prowadzącym pracę z rodziną dziecka. Termin realizacji - na bieżąco.
6. Okresowej oceny sytuacji dziecka dokonywać w miarę potrzeb nie rzadziej niż co pół roku, zgodnie z postanowieniami art. 138 ust. 1 ustawy. Termin realizacji – na bieżąco.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z art. 125 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz.U.2013 poz. 135 ze zm.), przysługuje prawo zgłoszenia do Wojewody Warmińsko-Mazurskiego zastrzeżeń do ww. zaleceń pokontrolnych, w terminie 7 dni od dnia ich otrzymania. W przypadku niezgłoszenia zastrzeżeń, proszę o poinformowanie Wojewody o realizacji zaleceń pokontrolnych, w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wiadomości:

1) Pan
   Jerzy Wilk
   Prezydent Miasta Elbląga

2) a/a

Z up. WOJEWODY WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

Wanda Sylwia Kicińska
Zastępca Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej
Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego
w Olsztynie